

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
“พื้นฐานการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร รุ่นที่ ๓”
ระหว่างวันที่ 12 – 13 มีนาคม 2569
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1. หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นหนึ่งในความท้าทายสำคัญระดับโลกที่ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของมนุษย์ โดยมีสาเหตุหลักมาจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอันเป็นผลจากกิจกรรมของมนุษย์ อาทิ การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง การใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล ตลอดจนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเข้มข้นและไม่ยั่งยืน ส่งผลให้หลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นรูปธรรม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แนวคิดด้านความยั่งยืน (Sustainability) การพัฒนาตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และการดำเนินงานตามหลัก ESG (Environmental, Social and Governance) ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นระบบ การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถตรวจวัด ติดตาม และรายงานปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมการดำเนินงานของตนได้อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) หมายถึง ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ โดยแสดงผลในหน่วยคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (CO₂ equivalent) ซึ่งการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint of Organization: CFO) ครอบคลุมทั้งกิจกรรมทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินงานด้านการผลิต การบริการ และกิจกรรมสนับสนุนอื่น ๆ ขององค์กร ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายและมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญสำหรับการรายงานด้านสิ่งแวดล้อมตามข้อกำหนดของประเทศและมาตรฐานสากล เช่น GHG Protocol และ ISO 14064

ในเวทีระดับนานาชาติ ประเทศต่าง ๆ ได้แสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยตั้งเป้าจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลก และมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ซึ่งประเทศไทยได้ประกาศเป้าหมายดังกล่าวในระดับประเทศ ส่งผลให้องค์กรในทุกภาคส่วนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมด้านองค์ความรู้ เครื่องมือ และบุคลากร เพื่อรองรับการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับทิศทางนโยบายทั้งในประเทศและระดับสากล

ดังนั้น คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “พื้นฐานการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร รุ่นที่ 3” ขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ

และทักษะด้านการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรอย่างครบถ้วน ตั้งแต่หลักการ ข้อกำหนด การกำหนด ขอบเขต การคำนวณ การจัดทำรายงาน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมสำหรับการทวนสอบและการขอการรับรอง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร และสนับสนุนการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

๒. วัตถุประสงค์ และ ผลลัพธ์การเรียนรู้

1. มีความเข้าใจในหลักการและทราบถึงขั้นตอนของการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในระดับองค์กร ตามข้อกำหนดขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกประเทศไทย (องค์การมหาชน)
2. มีทักษะในการกำหนดขอบเขตขององค์กรและขอบเขตของการรายงานคาร์บอนฟุตพริ้นท์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ อบก.
3. มีความเข้าใจในแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลและมีทักษะในการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาคำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก
4. มีความเข้าใจในแนวทางของการจัดทำรายงานการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก การเตรียมความพร้อมสำหรับการทวนสอบ และ แนวทางการขอการรับรองภายใต้ข้อกำหนดของ อบก.

3. เนื้อหาของหลักสูตร

กรอบเนื้อหาของหลักสูตร ประกอบไปด้วย 6 หัวข้อ รายละเอียดดังนี้

หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	รายละเอียดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร	1.50 (90 นาที)	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร 1.1) ก๊าซเรือนกระจก และกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 1.2) นิยามและคำศัพท์ที่ควรรู้ 1.3) ข้อกำหนดและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร 1.4) หลักการและขั้นตอนการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร	บรรยาย

หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	รายละเอียดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
2. การกำหนดขอบเขตขององค์กรและขอบเขตของการรายงาน	1.25 (75 นาที)	การกำหนดขอบเขตขององค์กรและขอบเขตของการรายงาน 2.1) การกำหนดขอบเขตขององค์กร (Organizational Boundary) 2.2) การกำหนดขอบเขตของการรายงาน (Reporting Boundary) 2.3) การจำแนกกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางตรงและทางอ้อม 2.4) การประเมินความมีนัยสำคัญของแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อม	บรรยาย
3. การประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกและการจัดทำรายงาน	8.5 (510 นาที)	3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล และ การประเมินปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกรายกิจกรรม - การเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรม - การจัดการคุณภาพของข้อมูล 3.2 การประเมินปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกรายกิจกรรม - การเลือกใช้ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor: EF) ค่าศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน (Global Warming Potential: GWP) 3.3 แบบฟอร์มการคำนวณภายใต้ข้อกำหนดของ อบก. 3.4 การจัดทำรายงานการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกในระดับองค์กร ภายใต้ข้อกำหนดของ อบก.	บรรยาย ฝึกปฏิบัติการ 2 ปฏิบัติการ ปฏิบัติการ 1: การจำแนกกิจกรรมก๊าซเรือนกระจกอ้างอิงตามแบบฟอร์มการคำนวณ ปฏิบัติการ 2: การคำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก และ การใช้แบบฟอร์มการคำนวณ รวมถึงการแสดงผลในรายงาน
4. การทวนสอบและการขอการรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร	0.75	การทวนสอบและการขอการรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร 6.1) การเตรียมความพร้อมสำหรับการขอรับการทวนสอบจากหน่วยงานทวนสอบ	บรรยาย

หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	รายละเอียดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
		6.2) ขั้นตอนการขอรับรองรายงานการ ปล่อยและดุดกลับก๊าซเรือนกระจก	
สอบวัดผลการเรียนรู้	1.00	-	-

๔. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

ระหว่างวันที่ 12 – 13 มีนาคม 2569 (เวลา 09:00 – 16:00 น. – จำนวน 2 วัน)

ณ ห้องประชุมรองศาสตราจารย์ (พิเศษ) เล็ก มอญเจริญ (4218) ชั้น 2 อาคารสิ่งแวดล้อมพัฒนา
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

5. วิธีการฝึกอบรม

1. การบรรยาย การสัมมนา
2. การฝึกปฏิบัติจากข้อมูลตัวอย่าง

6. วิทยากรประจำหลักสูตร

รองศาสตราจารย์ ดร.กิติกร จามรดุสิต

เลขที่ทะเบียนวิทยากร อบก.-ว 03 (CFO)-007/2568 หลักสูตรการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของ
องค์กรเชิงลึก

๗. กลุ่มเป้าหมายของผู้เข้าอบรม

1. ผู้ที่สนใจหรือผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดทำรายงานการปล่อยและดุดกลับก๊าซเรือนกระจก
2. ผู้สนใจขึ้นทะเบียนเป็นที่ปรึกษาการประเมิน CFO และขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประเมินภายนอกสำหรับการ
ขอเครื่องหมายรับรอง ประเภท CFO กับ อบก.
3. ผู้ประเมินภายนอกสำหรับการขอเครื่องหมายรับรอง ประเภท CFO
4. หน่วยงานที่มีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม
5. หน่วยงานที่ต้องรายงานการปล่อยและดุดกลับก๊าซเรือนกระจกระดับองค์กรและต้องการทวนสอบ
ข้อมูล
จำนวนที่รับทั้งสิ้น 60 คน

๘. ค่าลงทะเบียน ท่านละ 4,000 บาท (รวมอาหารว่าง และอาหารกลางวัน)

9. เกณฑ์รับวุฒิบัตรและการเข้าร่วมการอบรม

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจะต้องเข้าเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของระยะเวลาตลอดหลักสูตร

10. เกียรติบัตรที่ได้รับ

เกียรติบัตรที่ได้รับจะเป็นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมการฝึกอบรม ออกโดยคณะ
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ประสานงานโครงการอบรม

นางศิริณพัชร จามรดุสิต (เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม ผู้ชำนาญการพิเศษ)

โทร ๐ ๒๔๔๑ ๕๐๐๐ ต่อ ๒๒๐๓, มือถือ ๐๖๒ ๒๘๑ ๕๖๖๖

อีเมล: sirinapatt.cha@mahidol.ac.th

กำหนดการโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
 “พื้นฐานการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร” รุ่นที่ ๓
 ระหว่างวันที่ 12 – 13 มีนาคม 2569 เวลา ๐๙:๐๐ – ๑๖:๐๐ น.

ณ ห้องประชุมรองศาสตราจารย์ (พิเศษ) เล็ก มอญเจริญ (๔๒๑๘) ชั้น ๒ อาคารสิ่งแวดล้อมพัฒนพล
 คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคทฤษฎี : วันที่ 12 มีนาคม 2569

เวลา	กิจกรรม
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.10. น.	พิธีกล่าวเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ โดย รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต คณบดี คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
09.10 – 10.10 น.	ความสำคัญของการจัดทำข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร วิทยากร : รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต คณบดีคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
10.10 – 10.20 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.20 – 12.00 น.	แนวทางและหลักการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร - ข้อกำหนดในการคำนวณและรายงานคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร - การระบุแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร - การรายงานปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร วิทยากร : รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.00 น.	การเก็บรวบรวมข้อมูล และการประเมินปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือน กระจกรายกิจกรรม วิทยากร : รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
14.00 – 14.10 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.10 – 15.50 น.	การรายงานปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร และกรณีศึกษาการประเมิน คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร วิทยากร : รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
15.50 – 16.00 น.	สรุปการอบรมภาคทฤษฎีโดย รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
16.00 น. เป็นต้นไป	จบการอบรม / เดินทางกลับ

****หมายเหตุ** – กำหนดการอบรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ภาคปฏิบัติ : วันที่ 13 มีนาคม 2569

เวลา	กิจกรรม
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 10.30 น.	แบบฟอร์มการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกขององค์กรและการจัดทำ Verification Sheet ภายใต้อำนาจของ อบก. วิทยากร : รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
10.30 – 10.40 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.40 – 12.00 น.	ฝึกปฏิบัติการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกขององค์กรและการจัดทำ Verification Sheet วิทยากร : รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.00 น.	ฝึกปฏิบัติการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกขององค์กรและการจัดทำ Verification Sheet (ต่อ) วิทยากร : รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
14.00 – 14.10 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.10 – 14.55 น.	ขั้นตอนการทวนสอบ และขอรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรกับ อบก. วิทยากร : รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
14.55 - 15.50 น.	สอบวัดผลการเรียนรู้
15.50 – 16.00 น.	สรุปการอบรมภาคปฏิบัติโดย รศ. ดร.กิติกร จามรดุสิต
16.00 น. เป็นต้นไป	จบการอบรม / เดินทางกลับ

****หมายเหตุ** – กำหนดการอบรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม